

**Ομιλία Έλενας Πέγκα- Καλλιτεχνική Διευθύντρια Γραφείου
Υποψηφιότητας ΚΑΛΑΜΑΤΑ:21**

Είναι χαρά και τιμή μου σήμερα σαν καλλιτεχνική διευθύντρια να παρουσιάσω το όραμα μιας πόλης, της Καλαμάτας, για Ευρωπαϊκή Πολιτιστική Πρωτεύουσα. Πριν προχωρήσω θέλω να επισημάνω πόσο καλά στελεχωμένο είναι το Γραφείο Υποψηφιότητας με χαρισματικούς συνεργάτες, πολύ νέους, πολύ φρέσκους, αλλά και αποτελεσματικούς. Το γραφείο έτσι από μόνο του είναι μια καινοτομία, κάτι σπάνιο για την Ελλάδα, μια καλή αρχή.

Η οργανωμένη διεκδίκηση και μόνο ενός τόσο μεγάλου πολιτιστικού γεγονότος δείχνει μια πόλη αποφασισμένη να ορίσει το μέλλον της και να καθορίσει και το μέλλον μιας ολόκληρης περιοχής. Είναι πολύ σημαντικό που όλοι οι δήμοι της Μεσσηνίας στηρίζουν την Καλαμάτα σε αυτόν το στόχο που έχει θέσει και μοιράζονται το όραμά της. Η Μεσσηνία με τα δυνατά τοπία της που εγείρουν τις αισθήσεις και εμπνέουν με την άγρια ομορφιά τους είναι γεμάτη αρχαιολογικούς χώρους παγκόσμιου ενδιαφέροντος όπως η Αρχαία Μεσσήνη, το Παλάτι του Νέστορα στην Πύλο, όπου διασώθηκαν οι παλαιότερες πλάκες της Γραμμικής Β, η Μεθώνη, η Κορώνη. Όλος αυτός ο πλούτος θα ενταχθεί σε ένα σύγχρονο καλλιτεχνικό πρόγραμμα που θα είναι φτιαγμένο για όλο το χρόνο και θα εναλλάσσεται σύμφωνα με τις τέσσερις εποχές που είναι αισθητές στην περιοχή. Το πρόγραμμα θα αφορά όλες τις ηλικίες και πρωτίστως τους νέους. Ξένοι δημιουργοί, στοχαστές, ερευνητές και ομάδες θα συνεργαστούν με Έλληνες αλλά και ντόπιους και θα μείνουν στην Καλαμάτα ή στην ευρύτερη περιοχή για να δουλέψουν σε ειδικά σχεδιασμένα πρότζεκτς. Τα περισσότερα καλλιτεχνικά έργα που θα παρουσιαστούν θα είναι

έργα καινούργια φτιαγμένα μέσα από την εμπλοκή των καλεσμένων με τον τόπο. Αυτές οι φιλοξενίες θα αφορούν σε όλα τα είδη της τέχνης. Η διαδικασία της δημιουργίας και της εμπλοκής με την πόλη θα είναι από μόνες τους πολιτιστικές δράσεις και γεγονότα.

Πέρα από το πρόγραμμα, ο τίτλος που διεκδικεί η Καλαμάτα, είναι μια διαδικασία που θα πάρει πέντε χρόνια προετοιμασίας, σχεδιασμού και ευαισθητοποίησης. Αφορά στη σταδιακή ανάπτυξη της πόλης με στόχο να αναβαθμίσει τις υποδομές της, να βελτιώσει την ποιότητα ζωής των κατοίκων της, να συμπεριλάβει ευπαθείς ομάδες και μειονότητες, να έρθει σε επαφή με την Ευρώπη, να συνδεθεί με το Ευρωπαϊκό πνεύμα και να φέρει νέες ιδέες και πολιτιστικά συμβάντα που θα αναζωογονήσουν όλη την περιοχή της Νότιας Πελοποννήσου.

Η νότια Πελοπόννησος με κέντρο της την Καλαμάτα μόλις συνδέθηκε οδικώς με έναν γρήγορο αυτοκινητόδρομο με την Αθήνα και ένα διεθνές αεροδρόμιο με την υπόλοιπη Ελλάδα και Ευρώπη. Αυτό είναι πολύ θετικό γιατί την καθιστά προσβάσιμη, αλλά ενέχει και τον κίνδυνο απότομης και καταστρεπτικής τουριστικής εκμετάλλευσης. Αν αναδειχτεί ως Ευρωπαϊκή Πολιτιστική Πρωτεύουσα θα προστατευτεί, θα μπορέσει να αναπτυχθεί με τρόπους ευφάνταστους, με τρόπους που η ίδια η πόλη θα επιλέξει για τον εαυτό της.

Μια περιφερειακή πόλη βγαίνει από την αυτάρκειά της, από την μετριότητα, από την εσωστρέφεια, τις συνήθειες της καθημερινότητας και ανοίγεται στην Ευρώπη και στον κόσμο αναλαμβάνοντας δράση. Τα πλεονεκτήματά της είναι η ορμή της, η αρμονία που αποπνέει, η ηρεμία, η διάθεση όλης της πόλης να ενωθεί και να δουλέψει για ένα τόσο μεγάλο έργο που θα την βάλει αυτή να αναλάβει πρωτοβουλίες ώστε να δημιουργήσει, να προκαλέσει, να εμπνεύσει σημαντικές εμπειρίες για άλλους.

Είναι μια πόλη που επανειλημμένως έχει σταθεί στο ύψος των περιστάσεων. Το 1821 πρωτοστάτησε στην Επανάσταση αλλά και αργότερα στον ολέθριο σεισμό του 1986, αντί να χαθεί από το χάρτη, η πόλη γρήγορα ανασυγκροτήθηκε και έλαμψε. Ακόμη και σήμερα στην Ελλάδα της κρίσης, η Καλαμάτα έχει κρατήσει την ζωντάνια της. Ονειρεύεται και σχεδιάζει ένα καλύτερο μέλλον, όχι μόνον για τον εαυτό της. Και βέβαια υπάρχουν αδυναμίες και ελλείψεις. Οι νέοι φεύγουν από την πόλη. Δεν υπάρχει αρκετή τεχνογνωσία. Ούτε σύγχρονη καλλιτεχνική παραγωγή.

Παρ' όλες τις ελλείψεις στις συναντήσεις μου με φορείς και ομάδες της πόλης που δραστηριοποιούνται στον πολιτισμό, έχω εντυπωσιαστεί. Μέχρι στιγμής έχω συναντήσει πάνω από εκατό φορείς και ομάδες και έχω βρει πολλούς συνομιλητές, πολλούς απίθανους και ενδιαφέροντες ανθρώπους. Είναι μια καθαρή πόλη, έχει πάρει βραβείο για την ανακύκλωση, λειτουργεί ένα εκτεταμένο δίκτυο συνοικιακής κομποστοποίησης, οργανώνονται διεθνή εργαστήρια για την καταπολέμηση της φτώχειας, για σύγχρονη επιχειρηματικότητα και τεχνολογία, ένα ολόκληρο πρόγραμμα για τα τοπικά προϊόντα και την γαστρονομία, λειτουργεί πρόγραμμα ένταξης των παιδιών Ρομά σε σχολεία. Ανακάλυψα ένα δραστήριο αγρόκτημα με τράπεζα σπόρων, ένα σχολείο για παιδιά με ειδικές ανάγκες που έχει εγκαταστήσει αίθουσα αισθητηριακής ολοκλήρωσης. Επισκέφτηκα την Πυροσβεστική που έχει εκπαιδευμένη ομάδα διάσωσης και διατίθεται να κάνει θεαματικές ασκήσεις στα πλαίσια μεγάλων εκδηλώσεων της Ευρωπαϊκής Πολιτιστικής Πρωτεύουσας. Παράλληλα, στην πόλη υπάρχει Πανεπιστήμιο με Τμήμα Ιστορίας, Αρχαιολογίας και Διαχείρισης Πολιτισμικών Αγαθών καθώς και Τμήμα Φιλολογίας, λειτουργεί εδώ και πολλά χρόνια ένα εξαιρετικό Ωδείο, σχολή χορού, σχολή για τα εικαστικά, σχολή βυζαντινής μουσικής, πολλές χορωδίες,

σύλλογοι που ασχολούνται με την παράδοση και τα γράμματα, κέντρο νέων, πολλές δραστηριότητες για τα παιδιά. Αυτό που προσέλαβα είναι πως υπάρχει πολιτισμός της καθημερινότητας, ένα ενδιαφέρον για τα κοινά, και αυτό είναι ένα σπουδαίο υπόβαθρο για μια τόσο μικρή πόλη ώστε να στηρίξει μια μεγάλη διεθνή πολιτιστική κίνηση. Δεν είναι τυχαίο που η πόλη εδώ και μια εικοσαετία στηρίζει ένα σπουδαίο διεθνές φεστιβάλ χορού. Και γεγονός είναι πως πολλοί από τους νέους ανθρώπους που έφυγαν θα ήθελαν να επιστρέψουν.

Το σλόγκαν αλλά και το όραμα για την ΚΑΛΑΜΑΤΑ:21 - Ευρωπαϊκή Πολιτιστική Πρωτεύουσα είναι **Kalamata Rising**, και σηματοδοτεί μια πόλη που αναδύεται, που ανατέλλει, που ανέρχεται, που κινητοποιείται. Και που εγείρεται. Και λέω εγείρεται γιατί οι κινητοποιήσεις κάθε είδους, όπως και η Επανάσταση του 21, ξεκινούν από μια εγρήγορση των αισθήσεων. Οι αισθήσεις μας κάνουν να είμαστε αποφασιστικοί, το σώμα είναι αυτό που εγείρεται και αναλαμβάνει δράση. Και το πιστεύω πως είναι η γη της Μεσσηνίας που κάνει αυτή την εγρήγορση των αισθήσεων, την έγερση των σωμάτων.

Το όραμα μου για την Καλαμάτα είναι η ιστορία μιας πόλης που ανοίχτηκε στην Ευρώπη μέσα από μια Επανάσταση, πέρασε έναν καταστρεπτικό σεισμό και αναγεννήθηκε, και σήμερα στην σκοτεινή αυτή περίοδο της οικονομικής κρίσης που πλήττει την Ελλάδα και την Ευρώπη και φέρνει τους ανθρώπους αντιμέτωπους με θέματα επιβίωσης, η ίδια πόλη κινητοποιείται ξανά για να υπερασπιστεί τον πολιτισμό με την ευρεία έννοια. Δηλαδή, τον πολιτισμό πέρα από τις τέχνες και πέρα από τα σύνορα.

Σας ευχαριστώ. Δίνω το λόγο σε τρεις νέους ανθρώπους της πόλης που θα μας πουν λίγα λόγια για το πώς βλέπουν αυτοί το μέλλον.

Έλενα Πέγκα

Σκηνοθέτις και θεατρική συγγραφέας